

Leiðbeining til lærarar

Spanskt

B-stig

Krøvini til lærugreinina spanskt – B-stig eru ásett í námsætlanini í sponskum og í stöðisnámsætlanini. Í hesi leiðbeiningini eru frágreiðingar um nøkur av hesum settu krøvum. Sitat úr galdandi námsætlanum eru markað við skáksskrift.

Tilhoyrandi skjøl

- Námsætlan – Spanskt C-A
- Stöðisnámsætlan
- Leistur – eftirmeting og afturboðan
- Leistur – lestrarætlan fyri lærugrein
- Leistur – undirvísingargongd

Innihaldsyvirlit

1. Kjarnaøki.....	3
1.1. Talaða málið	3
1.2. Skrivaða málið.....	4
1.3. Málkunnleiki	5
1.4. Mentan og samfelag	5
2. Førleikamál	6
2.1. Faklig førleikamál – lurtifatan.....	7
2.2. Faklig førleikamál – lesifatan.....	7
2.3. Faklig førleikamál – taluførleikar.....	8
2.4. Faklig førleikamál – skriviførleikar	8
2.5. Faklig førleikamál – málfatan	9
2.6. Faklig førleikamál – mentanarfatan	9
3. Eftirmering og próvtøka	10
3.1. Eftirmering og afturboðan	10
3.2. Støðumet, ársmet og royndarmet.....	10
3.3. Munnlig próvtøka á B-stigi	10
3.3.1. Dømingargrundarlag – munnlig próvtøka á B-stigi.....	13
3.3.2. Próvtalslýsing – munnlig próvtøka.....	13
4. Ársætlan og undirvísingargongdir	14

1. Kjarnaøki

Spanskt á B-stigi hefur fyra ymisk kjarnaøki. Økini umskarast og virka fyrir ein stóran part saman í undirvísingini

- Talaða málið
- Skrivaða málið
- Málkunnleiki
- Mentan og samfelag

Spanskt C-A

Kjarnaøkini umskarast, soleiðis at skilja, at flestu tekstir og arbeiðshættir hava eyðkenni frá meira enn einum kjarnaøki. Tískil verður fyrri tað mesta arbeið á fleiri kjarnaøkjum samstundis, hóast denturin kann liggja á ávísimum kjarnaøki.

Mælt verður til, at næmingarnir í sponsum B til samans lesa tað, sum svarar til umleið 20-30 síður av ótillagaðum normalsíðuteksti umframt byrjanarskipan og margháttar tekstir. Síðutalið er leiðbeinandi, soleiðis at skilja, at tað ikki er ætlanin, at lærarar skulu telja allar síður og uppgeva síðutøl í undirvísingarfrágreiðingunum. Síðutalið er í sjálvum sær ikki avgerandi fyrri, hvussu nógv tíð verður brúkt til undirvísing og arbeiði við ymsu tekstunum, og rúm skal eisini vera fyrri at arbeiða við margháttadum tekstum, sum ikki hava síðutøl.

Fyrsta árið verður ofta undirvíst í einari byrjanarskipan og teimum evnum, sum hon fevnir um. Eftir hetta kann arbeið vera við umleið 3-4 høvuðsevnum, t.d. byrja við gerandisevnum sum: kærleiki, familja, ungdómur, tónleikur og síðan fara yvir í evni, sum eru meira ítøkilig fyrri lærugreinina, t.d.: ævintýr, klima, diktatur, migratió, landaøki o.s.fr.

1.1. Talaða málið

Kjarnaøkið talaða málið snýr seg í sponsum um, at næmingurin mennir sínar samskiptisforleikar í sponsum. Hetta kjarnaøkið fevnir tí um at lurta, tosa og leggja fram í ymskum felagsligum høpi. Í undirvísingini skal tí hugt verða at ymskum samskiptissnildum og ymskum lurti- og taliháttum. Umráðandi er, at tosað verður í størst móguligan mun á sponsum máli í undirvísingini.

Spanskt C-A

Serliga í byrjanini eigur høvuðsdentur at verða lagdur á kommunikativa partin, har næmingarnir fáa móguleika at ognar sær sponsk orð og hugtøk, sum stuðla undir virkisföri, t.e. funktionalitet. Síðan víðkast orðfeingið frá kendum gerandisevnum til meira samfelagslig og breið evni, og mállæruliga víðkast verbaltíðirnar so hvørt.

Undirvísingin eigur sostatt at geva næmingunum eitt grundleggjandi virkisfært orðfeingi til at tosa og skriva um almenn og gerandislig evni, samstundis sum tey læra ítøkilig orð til at greiða frá og umrøða evni og tekstir, sum arbeitt verður við í undirvísingini.

1.2. Skrivaða málið

Kjarnaokið skrivaða málið snýr seg um, at næmingurin mennir sínar lesi- og skriviførleikar í sponskum. Hetta kjarnaokið fevnir um at lesa, fata og skriva við støði í ymiskum tekstsløgum úr spanskum økjum. Í hesum sambandi verður arbeitt við ymiskum lurti- og lesiháttum og hóskandi hjálparmiðlum. Kjarnaokið skrivaða málið snýr seg sostatt eisini um stigvíst at víðka um orðfeingið, umframt viðgerð av tekstum, og er á tann hátt eisini við til at stuðla upp undir talaða málið.

Spanskt C-A

Fyri at røkka teimum fakligu førleikamálunum, sum er sett í lærugreinini, skulu næmingarnir arbeiða við einum fjølbroyttum úrvali av ótillagaðum modernaðum spanskum fiktivum og ikki-fiktivum tekstsløgum, sum snúgva seg um týðandi mentanar-, søgu- og samfelagsviðurskifti í spanskum økjum. Modernaðir tekstir eru tekstir frá 20. og 21. øld. Ótillagaðir tekstir eru:

Ótillagaðir tekstir

- Tekstir, tekstabrot ella styttingar av tekstum, har víst verður til hövundar og/ella keldur
- Tekstir, skrivaðir við undirvísing fyri eyga, sum ikki víkja frá autentiskum sponskum
- Lættlesiligir tekstir á einum torleikastigi, sum fevnir um minst 2500 orð
- Umsetingar til spanskt úr minnilutamálum í spansktmæltum økjum og umsetingar av latinolitteraturi, t.e. skrivað á enskum av upprunaliga spansktmæltum hövundum
- Ævintýr, sagnir og halgisögur, skrivaðar á sponskum

Tekstir av omanfyrinevndu sløgum, sum hava glosur knýttar at, verða somuleiðis mettir sum ótillagaðir.

Støði verður tikið í víðkaða teksthugtakinum, t.e.:

Víðkað teksthugtak

“Tekstur er ein og hvør frásøgn ella samanhangandi sekvensur, ið er tongdur at einum ávísnum øki, og sum í arbeiðinum við eini uppgávu gevur høvi til málsligt virksemi” (umsett úr Den Fælles Europæiske Referenceramme for Sprog (CEFR)).

Við teksti verður sostatt meinað við eina røð av tekstsløgum og miðlum: skrivað og talgilt; visuelt og auditivt. Undirvísingin eigur tí ikki einans at byggja á skrivaðan tekst, men fevna um eitt breitt úrval av analogum og talgildum tekstum, herímillum eisini filmsbrot, ljóðbrot og myndir.

Skrifliga verkefnið eigið at verða skipað soleiðis, at avrikini avspegla torleikastigið í undirvísingini hvat viðvíkur longd, máli og innihaldi. Á henda hátt er ein náúrlig progressión í skrifliga verkefinum.

1.3. Málkunnleiki

Kjarnaøkið málkunnleiki snýr seg um, at næmingurin gjøgnum tekstir og samskipti fær innlit í og lærir seg grundleggjandi spanskar ljóðreglur, bendingar og setningsbygnað, umframt at komið verður inn á semantikk í fremmandamásligum høpi. Grundleggjandi kunnleiki til ein málbygnað styrkir samskiptisfærleikan og mennir málfatan næminganna sum heild.

Spanskt C-A

Undirvísingin í mállæru eigið í størstan mun at verða tongd at verkefinum við øðrum partum av undirvísingini, til dømis tekstlesnaði og munnligum og skrifligum samskipti, soleiðis at næmingarnir læra mállæru í veruligum samanhangum og stöðum, har málið verður nýtt í verki.

Grundleggjandi morfologi og syntaksur í sponskum eigið at vera partur av undirvísingini á tann hátt, at næmingarnir nýta málið aktivt í talu og á skrift og læra at kenna aftur og umseta meira torgreiddar mállæruligar konstruktiónir. Næmingarnir skulu læra um ljóðreglur í tann mun, at framburður órógvar merkingina sum minst. Í sambandi við semantikk verður merking sett í ávísar samhangir, t.e. hvat orð og setningar merkja í ávísam stöðum.

Málkunnleiki snýr seg eisini um, at næmingarnir verða tilvitaðir um egnan læringartørv, og hvussu ymiskar snildir og amboð kunnu vera við til at menna tann partin av spanska málinum, sum næmingurin hevur tørv á at styrkja. Hetta kunnu vera snildir sum t.d. lurti-, lesi- og samskiptissnildir, ella við at vísa á tilfar, filmar/seriur, fremmandamálsforrit, tónleik og annað, har næmingarnir sjálvir kunnu menna spanska málið.

1.4. Mentan og samfelag

Kjarnaøkið mentan og samfelag snýr seg um, at næmingurin fær eina tilvitaða fatan av mentan og samfelag í londunum, har spanskt er høvuðsmál. Í hesum kjarnaøki verður sostatt arbeitt við hóskandi evnum, sum eyðkenna mentan og samfelag í spanskmæltum londum og økjum. Undirvíst verður tí í einum breiðum úrvali av tekstum á ymiskum torleikastigum um gerandislig, mentanarlig og samfelagslig evni. Týðandi mentanarlig og samfelagslig viðurskipti í sponskum máløkjum verða tikið við í undirvísingina.

Spanskt C-A

Undirvísingin eigur at byggja á eitt breitt mentanarhugtak. Tað vil siga, at næmingarnir gjøgnum undirvísingina skulu fáa innlit í, at har finst ikki *ein* homogen spansk mælt mentan, men at talan er um mentanarligt fjølbroytni og ymiskleika. Eitt nú kann arbeitt verða við evnum sum fót bólt smentan í Katalonia, undirgrundsmentanir, veðurlagsaktivistar, bygd-býur, Spania samanborið við Føroyar o.s.fr. Undirvísingin skal fevna um bæði Spania og Latínamerika.

Við at menna fremmandamálsfærleika næminganna og teirra kunnleika til onnur lond hevur undirvísingin í fremmandamáli ein miðsavnandi leiklut í menningini av tvørgreittarligum færleikum.

Ein breið fatan av mentanini hjá øðrum, eins væl og egnari mentan, verður ment gjøgnum fremmandamálið, herímillum gjøgnum eitt fjølbroytt úrval av evnum og spansk mæltum tekstum, sum snúgva seg um mentanarligar, søguligar og samfelagsligar umstøður í spansk mæltum økjum. Í hesum sambandi er viðkomandi at samanbera viðurskifti í spansk mæltum økjum við viðurskifti í Føroyum.

2. Færleikamál

Fakligu færleikamálini eru orðað eftir besta próvtali, soleiðis at skilja, at um næmingurin hevur ognuð sær færleikamálini væl og virðiliga, fær næmingurin próvtalið 12. Eins og kjarnaøkini umskarast ymsu fakligu færleikamálini, og í flestu førum verður arbeitt við fleiri færleikamálum samstundis.

Færleikarnir verða ognuðir gjøgnum undirvísingarevniini í kjarnaøkjunum umframt við fjølbroyttum arbeiðsháttum. Tí er umráðandi, at hugsað verður um fakligu færleikamálini saman við innihaldinum og arbeiðsháttinum, tá ið undirvísingin verður skipað.

Fakligu færleikamálini í sponskum kunnu flokkast í seks yvirskipað fremmandamálslig færleikaøki:

1. **Lurtifatan**
2. **Lesifatan**
3. **Talufærleikar**
4. **Skrivifærleikar**
5. **Málfatan**
6. **Mentanarfatan**

Færleikarnir í sponskum B svara til A2 í [evropeiska CEFR-stiganum](#). CEFR-stigin (Common European Framework of Reference for Languages) er ein skipan til at lýsa og meta um málfærleikar. CEFR-stigaskipanin varð ment av Evroparáðnum við tí endamáli at skapa eina felags evropeiska skipan til málundirvísing, læring og eftirmeting.

Stigaskipanin er býtt sundur í seks stig: A1 og A2 (grundstig), B1 og B2 (ávegis), og C1 og C2 (væl ávegis).

2.1. Faklig færleikamál – lurtifatan

- *at lurta eftir og skilja hövuðsinnihaldið í týðiliga talaðum einfaldum sponskum máli um kend evni, miðlað gjögnum ymiskar miðlar*

Spanskt B

Færleikin at lurta verður stöðugt mentur í undirvísingini við samrøðum í flokkinum, men eisini gjögnum miðvísar venjingar, har ymiskir mátar at lurta verða vandir, t.d. at lurta eftir einum ljóðbroti og finna ávísar upplýsingar. Á tann hátt stuðlar arbeiðið við lurtifatan eisini kravinum um at nýta víðkaða teksthugtakið, umframt at tílíkar venjingar eru ein kelda til autentiskt og aktuelt spanskt mál. Umráðandi er, at næmingarnir hoyra spanskt mál í undirvísingini, t.d. við at undirvísarin tosar spanskt við tey.

Arbeiðið við lurtifatan kann við fyrimuni verða knýtt at arbeiðinum við orðfeingi, eins og arbeiðinum við munnliga og skrivliga partinum, t.d. at tey lurta eftir onkrum, fyri síðan at svara onkrum spurningum munnliga/skrivliga. Á tann hátt fær ein næmingarnar at lurta meira aktivt.

Havast má í huga, at spanska málið, næmingarnir skulu lurta eftir og arbeiða við, er í hóskaði tempo og svarar til torleikastigið.

2.2. Faklig færleikamál – lesifatan

- *at lesa og í hövuðsheitum skilja ymisk sløg av ótillagaðum sponskum tekstum á einfaldum máli*

Spanskt B

Í arbeiðinum við tekstunum skal dentur verða lagdur á orðfeingi í evnisbundnum samanhangum. Fyri at kunna lesa og skilja tekstir er tað grundleggjandi at kenna eina ávísa mongd av orðum. Tí er arbeiði/venjing við orðfeingi ein fortreyt. Afturat hesum er viðkomandi at arbeiða við nøkrum lesisnildum. Her kann arbeiðið verða býtt sundur í áðrenn lesing, undir lesing og aftan á lesing:

- Áðrenn lesing: tosa um slag av teksti, grundleggjandi orðfeingið í tekstinum og forfatan av evninum
- Undir lesing: lesa virkið við at seta spurningar, notera og kanna ókend orð
- Aftan á lesing: arbeiða við lisna tekstinum, t.e. m.a. at kjakast um innihaldið, umseta brot ella gera stuttan samandrätt.

Í undirvísingini skulu næmingarnir fáa kunnleika til og viðgera ymisk tekstsløg. Í lærugreinini verður víðkaða teksthugtakið nýtt, sum setur krøv um, at ymiskir miðlar verða nýttir í undirvísingini – sí brot 1.2. á s. 4. Á B-stigi er kravið, at tekstirnir eru ótillagaðir – sí brot 1.2. á s. 4.

2.3. Faklig færleikamál – talufærleikar

- *at samskifta um kend evni á einfaldum og samanhagandi sponsum, herímillum at samskifta í gerandisstøðum*
- *at leggja fram og greiða frá kendum evnum á einfaldum og samanhagandi sponsum*

Spanskt B

Talufærleikin kann verða vandur í pararbeiði ella í smærri bólum. Slíkt virkseml er væl eagnað til at venja evnini hjá næmingunum at tosa um tekstir, seta orð á hugsanir á sponsum og byggja upp eina samanhagandi samrøðu. Næmingarnir skulu duga at nýta viðkomandi orðfeingi og viðkomandi mállæru. Tað er tó meira umráðandi, at næmingarnir orða seg greitt og samanhagandi, enn at allir smálutir eru rættir.

Munnliga próvtøkan tekur støði í ókendum tilfari. Tað er tí eitt gott hugskot at menna frítt og spontant samskifti, har byrjað verður við stiladsering og síðan at venja næmingarnar at samskifta meiri sjálvstøðugt. Næmingarnir kunnu til dømis gera eitt referat av einum teksti, svara ókendum spurningum til ein tekst ella gera smáar samrøður (interviews) við hvønn annan, har tey ikki kenna spurningarnar frammanundan. Viðkomandi er eisini at nýta parafrasering/umórðing sum amboð.

Umráðandi er, at næmingarnir allatíðina venja úttalu og intonatiún. Úttaluvenging er ein natúrligur partur av fleiri av fakligu færleikaøkjunum, serliga í upplestri og samrøðu.

2.4. Faklig færleikamál – skrivifærleikar

- *at orða seg skrivliga á einfaldum og samanhagandi sponsum um kend evni*

Spanskt B

Skriving sum arbeiðsháttur hevur stóran týdning fyri máltøku, tí hon mennir málsliga tilvitan, og hetta fremur lesifærleika, tekstfatan og talufærleikar. Í skrivitilgongdini hava luttakararnir tíð at gera sær ómak og hugsa um bendingar o.tíl. og menna á tann hátt fatanina av málbygnaðinum og mállæruna.

Næmingarnir skulu duga at skriva einfalt spanskt mál, t.d. kunnu nógvir høvuðssetningar vera. Skrivliga arbeiðið kann fevna um smærri skrivligar uppgávur sum t.d. teldupostar, referat, myndalýsingar o.s.fr. Skrivliga arbeiðið stuðlar sostatt upp undir bæði orðfeingi hjá næmingunum og teirra fatan av setningsbygnaði á sponsum. Skrivliga arbeiðið kann víðkast við ymiskum sløgum av mállæruvengingum, umsetingum og ymiskum arbeiði við tekstum, so sum at umskriva spurningar til svar.

2.5. Faklig førleikamál – málfatan

- *at nýta orðabækur og viðkomandi mállærubækur*
- *at seta spanskt í samband við føroyskt og onnur mál*

Spanskt B

Endamálið við hesum førleikamálum er at hjálpa næmingunum at síggja mállæru og málbygnað sum eitt amboð til at skilja og brúka spanskt mál. Næmingarnir læra at brúka tvímásligar orðalistar, at avkoda upplýsingar og styttingar í orðabókum og nýta mállæruvirlit sum arbeiðsamboð, so at tey gerast meira sjálvstøðug í arbeiðinum við málinum.

Í byrjanini eiga næmingarnir at fáa høvi at venja at benda, so at tey fáa eina betri fatan av málbygnaðinum. Í sambandi við tekstfatan og at skilja innihaldið í einum samskifti er umráðandi at arbeiða við merkingini hjá bendingarendingunum. Til at læra verbaltíðirnar krevst, at arbeitt verður við teimum ofta og í ymsum høpi. Dentur eigur at verða lagdur á funktionella mállæru, t.e. mállæru í einum kendum konteksti.

Millummáslig vitan ella máslig undanvitan er bæði tann másligi førningur, luttakararnir hava við sær úr øðrum máli/málum, og tann vitan, tey hava oagnað sær í sponsum fram til nú. Luttakararnir eiga at verða stuðlaðir í nýta alt sítt másliga tilfeingi til at styrkja sínar samskiftisførleikar, lesifatan og skriviførleikar. Hetta snýr seg um at gera luttakararnar varugar við og tilvitaðar um millummáslig mynstur og másliga metahugsan, sum kann gera tað bæði lættari og stuttligari at læra eitt nýtt mál.

2.6. Faklig førleikamál – mentanarfatan

- *at skilja sosialar atferðarreglur í spanskum málum*
- *at seta spanskt í mentanarligan og søguligan samanhang*

Spanskt B

Undirvísingin kann leggja upp til eitt millummentanarligt samskifti um kropsmál og málburð, tað vil siga bæði nonverbalar og verbalar normar. Í sambandi við kropsmál er viðkomandi at koma inn á ymsar normar viðvíkjandi eygnasambandi, gestikulering og persónligum rúmi, t.e. frástøða millum fólk í samskifti. Í sambandi við normar fyri málburð er viðkomandi at tosa um formligt/óformligt mál, máliskur og orðatøk og kurteisi, t.e. normar fyri virðiligum samskifti.

Arbeitt verður við tekstum, dialogum, myndum og filmum, sum lýsa gerandisdag, mentan og samfelagslig viðurskifti í spanskum málum. Næmingarnir verða eggjaðir til at samanbera við egna mentan og at orða seg á sponsum um ymiskt í hesum sambandi. Hetta styrkir bæði mentanarfatanina og førleikan at brúka spanskt mál í meiningsfullum samanhangi.

3. Eftirmeting og próvtøka

3.1. Eftirmeting og afturboðan

Aðalmálið við allari undirvísing í öllum skúlaverkinum er, at allir næmingar áhaldandi læra og mennast, og tí eru reglulig eftirmeting og afturboðan um úrtøku og menning næminganna sameindur partur av allari undirvísing í öllum lærugreinum og á öllum stigum í skúlaverkinum.

Støðisnámsættlan

Næmingarnir skulu javnan fáa afturboðan og leiðbeining í sínum arbeiði. Hetta kann eitt nú gerast við javnan at vísa á førleikamálini og at vísa á hókandi hjálparmiðlar og arbeiðshættir, sum næmingarnir kunnu fáa gagn av. Afturboðanin kann vera munnlig ella skrivlig. Víst verður til leiðbeinandi skjalið ”Leistur – eftirmeting og afturboðan”, sum lærarar kunnu styðja seg til.

Umráðandi er, at lærarin leggur undirvísingina soleiðis til rættis, at næmingarnir fáa bestu fortreytir at læra. Tískil eiga undirvísingargongdir altíð at eftirmetast við tí fyri eyga at betra um undirvísingina.

Víst verður til skjalið “Leistur – undirvísingargongd”.

3.2. Støðumet, ársmet og royndarmet

Næmingarnir skulu gjøgnum skúlaárið hava støðumet og ársmet eftir galdandi próvtalsstiga. Vanliga fáa næmingarnir støðumet fyri jólafrítíðina og fyri páskafrítíðina og so ársmet við skúlaárslok. Í sambandi við royndir skulu næmingarnir eisini hava royndarmet.

Metini verða givin við støði í fakligu førleikamálunum og støðisførleikunum. Støðu- og ársmetini eru sostatt meting lærarans av, í hvønn mun næmingarnir í framdum avrikum lúka sett førleikamál, samanborið við framma undirvísing. Royndarmetini verða givin við støði í ávísnum uppgávuorðingum.

Støðu- og ársmetini skulu lýsa fakliga støðið í lötuni, tá ið metini verða givin. Talan eigur sostatt ikki at vera um eina meting yvir eitt longri tíðarskeið ella eitt miðal av fleiri avrikum.

Atburður, uppmøting og arbeiðssemi eiga í sjálvum sær ikki at vera tikin við í støðu- og ársmetini.

Ársmetini seinasta árið eru endalig og verða sett í prógv næminganna.

3.3. Munnlig próvtøka á B-stigi

Próvhoyringin varir 30 minuttir, íroknað próvdøming. Fyrireikingartíðin er 60 minuttir, íroknað útflyggjan av tilfari og leiðbeining.

Próvhoyrt verður í einum ókendum teksti og einari ókendari mynd, sum próvtakarin fær við sær inn í fyrireiðingina. Tilfarið skal vera valt soleiðis, at tað í tema ella á annan hátt er knýtt at evnum og økjum, sum arbeið hevur verið við í undirvísingini. Orðafrágreiðingar kunnu vera til serliga trupul orð. Próvtøkuspurningurin skal byrja við stuttari leiðbeining á sponskum um, hvussu próvtakarin skal arbeiða við tilfarinum.

Munnliga próvtøkan er tvíþýtt:

1. Við støði í einum ókendum teksti á umleið $\frac{1}{2}$ normalsíðu skal næmingurin lesa eitt brot upp á sponskum. Brotið skal fevna um umleið 50 orð. Próvtakarin skal greitt fáa at vita, hvønn part talan er um. Próvhoyrarin setir hereftir spurningar á føroyskum til málslig og/ella innihaldslig viðurskifti, ið skulu lýsa próvtakarans fatan av tekstinum.

Síðani verður ein samrøða á sponskum millum próvtakara og próvhoyrara um útflyggjaða tekstin, sum eisini verður settur í samband við viðgjörd evni. Próvtakarin innleiðir samrøðuna við eini stuttari framløgu á sponskum um tekstin og evnið.

2. Við støði í ókendum myndatilfari skal næmingurin samtala um gerandislig evni.

Allir hjálparmiðlar eru loyvdir, tó ikki umsetingarforrit, sum kunnu umseta heilar setningar úr einum máli í annað. Loyvt er heldur ikki at nýta vitlíki.

Ein normalsíða er 2400 tekn, iroknað millumrúm.

Sami próvtøkuspurningur kann í mesta lagi verða nýttur tvær ferðir í sama flokki/bólki.

Spanskt B

Raðfylgjan á pørtunum av próvtøkuni er valfrí.

Viðvíkjandi parti 1: Saman við ókenda tekstinum skal verða upplýst: kelda, høvundur og útgávuár. Reglutøl skulu vera ásett, og upplýst verður, hvat evni, teksturin hevur tilknýti til. Teksturur skal vera ótillagaður (sí skilmarking á s. 4).

Í leiðbeiningini til próvtøkuspurningin kann vera ein stuttur innleiðandi tekstur umframt leiðbeinandi spurningar á sponskum. Innleiðandi tekstir telja við í normalsíðuteljingini, men leiðbeinandi spurningarnir, glosur, kelda og høvundur telja ikki.

Evnini, sum eru grundarlag undir próvtøkuni, skulu í sínari heild fevna um fakligu førleikamálini og kjarnaøkini, sum er sett í lærugreinini. Næmingarnir skulu vita framman undan, hvørji evni verða partur av próvtøkuni.

Próvtakarin lesur fyrst brotið á 50 orð upp, og síðan kann próvhoyrarin seta spurningar á føroyskum til bæði málslig og/ella innihaldslig viðurskifti, sum vísa, um próvtakarin hevur skilt kjarnan í tekstinum, og fatan próvtakarans av málbygnaðinum. Tað kann t.d. vera spurningar um, hvussu onkur týðandi setningur verður týddur, ella spyrja um, hvat ávís pronomen vísa til, verbalparafrasar, tíð o.s.fr.

Í framlöguni skal próvtakarin viðgera tekstin sambært tí, hann/hon verður biðin um í próvtøkuspurninginum. Umframt tekstin skal próvtøkuspurningurinn hafa 2-3 leiðbeinandi spurningar til tekstin. Sí dæmi niðanfyri.

Dæmi

- Haz un resumen del texto
- Presenta a los personajes/las personas del texto
- ¿Cómo son las relaciones entre los personajes principales?
- Explica "[sitat úr tekstinum]" Comenta esta frase del texto « ... »
- Cuál es el tema del texto

Í framlöguni skal próvtakarin taka uppí lisnað evnið, sum teksturin er knýttur at. Í samrøðuni millum próvtakaran og próvhoyraran verður nærri komið inn á ymiskt í tekstinum og tilknýtið til lisna evnið.

Umráðandi er, at tekstirnir eru eins viðvíkjandi torleikastigi, soleiðis at næmingarnir eru javnsettir. Lættari tekstir (t.d. úr glosseraðum lærubókum) kunnu tí hava sera fáar glosur, meðan torførari tekstir (t.d. greinar av netinum) kunnu hava fleiri glosur. Tekstirnir skulu sostatt glosserast í tann mun, at tað tekur sama næmingi eins langa tíð at lesa allar tekstirnar.

Ókendi teksturin skal ikki stava frá einum verki, sum er lisið í síni heild ella í brotum í undirvísingini, men kann til dæmis vera eitt brot úr einum øðrum teksti eftir sama høvund. Tekstir úr antologium verða fataðir sum sjálvstøðugir tekstir og kunnu tí verða nýttir.

Viðvíkjandi parti 2: Tað mest týðandi í sambandi við annan part er spontana samrøðan, samskiptið millum próvhaldara og próvtakara. Próvtakarin skal sjálvsagt vísa, at hann/hon skilir, hvat myndin sýnir ella gevur til kennar, men talan er ikki um eina ítökiliga myndagreining. Tað er eisini av týðningi, at próvtakarin fær tikið uppí mentanarlig, samfelagslig, søgulig og almenn/gerandislig viðurskipti.

Myndatílfarið skal ikki hava týðiligt samband við evnið, sum teksturin í fyrra parti er knýttur at.

Leiðbeinandi tíðarbýti til munnligu próvtøkuna:**Tekstur:**

- Upplestur og spurningar: 5 minuttir
- Framløga: 5-7 minuttir
- Samrøða um tekstin og evnið: 6-8 minuttir

Mynd:

- Samrøða um mynd: 7-8 minuttir

Í alt: uml. 25 minuttir

Undirvísarinn velur próvtökutilfarið og sendir próvdómara það til góðkenningar í seinasta lagi 5 yrkadagar fyrir próvtökuna. Próvtökusurningarnir verða trektir við lutakasti, tá ið próvtökan byrjar. Næmingarnir trekkja í tveimum umföllum, það vil siga fyrst tekstin og hareftir myndina ella umvent. Tá ið trekt verður skal próvhoyrari saman við antin próvdómara ella einum frá skúlaleiðsluni vera til staðar.

Hjálparmiðlar: At allir hjálparmiðlar eru loyvdir vil siga, at próvtakararnir kunnu hava alt undirvísingartilfar við sær inn í fyrireikingina, t.e. eignar notur, eignar uppgávur, lisnar tekstir, ástöðiligar frymlar, orðalistar, lærubækur, mállærubækur og orðabækur. Loyvt er ekki at nýta umsetingarforrit, og avrikið skal vera sjálvstöðugt, so tí er vitlíki heldur ekki loyvt at nýta. Próvtakarunum er ekki loyvt at samskifta við umheimin í fyrireikingini.

Undir próvhoyringini kann próvtakarinn einans nýta notur, sum hann/hon hefur gjört í fyrireikingini.

3.3.1. Dømingargrundarlag – munnlig próvtøka á B-stigi

Í dømingini verður dentur lagdur á, í hvønn mun próvtakarinn lýkur faklig mál, sum eru sett í lærugreinini. Próvtakarinn skal við stöði í fakligari tilgongd sýna evni til sjálvstöðugt á sponsum at leggja fram og viðgera tilfar við stöði í einum próvtökusurningi. Próvtakarinn skal vísa, at hann/hon dugir at taka fram týðandi tættir í tilfarinum og seta teir í samband við tættir í undirvísingini. Evnini at samskifta á sponsum verða vektað hægst. Samhangandi málbúrður á sponsum er meira umráðandi enn lýtaloysi í smálutum.

Givið verður eitt próvtal við stöði í einari heildarmeting av samlaða avriki próvtakarans.

Spanskt B

Tá ið próvtökan verður mett, er týðningarmikið at leggja dent á það, sum próvtakarinn dugir, og ekki einans á villur og manglar. Heildarmetingin hefur störru týðning enn einstakir smálutir.

3.3.2. Próvtalslýsing – munnlig próvtøka

Próvtal	Heiti	Lýsing
12	Framúr gott	Upplsturinn er nøkulunda flótandi, úttalan heilt góð og skillig, og próvtakarinn vísir breiða málfatan. Munnliga framlögán av tekstinum er greið og væl skipað, málið er greitt, sum heild rætt, og orðfeingið er rímiliga gott og breitt. Próvtakarinn vísir góða tekstfatan og dugir at seta ókenda tekstin í samband við tey evni, ið eru knýtt at honum, og tekur sum heild allar viðkomandi tættir inn í viðgerðina. Samtalan um myndina gongur væl, próvtakarinn skilir væl vanligt mál og dugir at samskifta sjálvstöðugt um myndina og almenn evni.

7	Gott	Upplsturur er góður, tó ekki heilt neyvur og við einstökum villum, úttalan rímliga góð og skilling, og próvtakarinn vísir góða málfatan. Munnliga framlögán av tekstinum er góð, men ekki so væl skipað. Málið er samhangandi og skillingt, próvtakarinn hevur eitt rímliga breitt orðfeingi, men málsligar villur koma fyri. Próvtakarinn skilir í høvuðsheitum tekstin og dugir sum heild at seta hann í samband við evni, ið eru knýtt at honum. Samtalan um myndina gongur rímliga væl, próvtakarinn dugir grundleggjandi orðfeingi og skilir vanligt gerandismál, men vantar málsliga førleika til, at samtalan gerst flótandi.
02	Nøktandi	Upplsturur er óneyvur, men próvtakarinn dugir sum heild grundreglurnar fyri úttalu. Munnliga framlögán er trilvandi, skilling, men másliga veik. Próvtakarinn skilir partar av tekstinum, men samhangurinn er kámur. Próvtakarinn setur í lítlan mun evnið í samband við tey evni, ið eru knýtt at honum. Samtalan um myndina gongur trekt og er merkt av týðandi másligum villum, men próvtakarinn skilir og dugir grundleggjandi gerandisorðfeingi og megnar at gera seg nøkulunda skillingan.

4. Ársætlan og undirvísingargongdir

Tíðliga í skúlaárinum skal ársætlanin fyri lærugreinina vera tøk. Ársætlanin er eitt yvirskipað skjal við yvirliti yvir ráðlagdar undirvísingargongdir fyri skúlaárið.

Lærarin skal so hvørt í undirvísingini gera ítøkiligar lýsingar av hildnum undirvísingargongdum. Nakað fyri skúlaárslok skulu undirvísingargongdirnar fyri farna skúlaár skrivast lidnar. Endamálið við undirvísingargongdunum er at skjalfesta, at undirvísingin hevur lokið krøvini í galdandi námsætlanum. Undirvísingargongdirnar eru eisini støði undir munnligu próvtøkuni og verða latnar próvdómara.

Víst verður til skjøluni: “Leistur – ársætlan fyri lærugrein” og “Leistur – undirvísingargongd”.